

Sprawa C-90/22**Streszczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zgodnie z art. 98 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości****Data wpływu:**

10 lutego 2022 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Litwa)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

10 lutego 2022 r.

Strona wnosząca skargę kasacyjną:

„Gjensidige” ADB

Pozostałe strony postępowania:

„Rhenus Logistics” UAB

„ACC Distribution” UAB

Przedmiot postępowania głównego

Roszczenie o naprawienie szkody dochodzone przez stronę skarżącą, spółkę „Gjensidige” ADB, od strony pozwanej (drugiej strony postępowania kasacyjnego), spółki „Rhenus Logistics” UAB, w związku z wstąpieniem przez stronę skarżącą w prawa zaspokojonego wierzyciela.

Przedmiot i podstawa prawna wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

W postępowaniu kasacyjnym analizowane są przepisy prawa regulujące znaczenie umowy jurysdykcyjnej zawartej przez strony umowy przewozu międzynarodowego w kontekście ustalenia zarówno jurysdykcji sądu rozpoznającego spór wynikający z umowy przewozu, jak i skutków prawnych naruszenia zasad zawisłości sprawy. Powstała w rozpatrywanej sprawie kwestia związana z ustaleniem jurysdykcji sądów państw członkowskich, które mają

rozpoznać spór, wchodzi w zakres stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1215/2012”) oraz Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów z 1956 r. (zwanej dalej „konwencją CMR”).

Pytania prejudycjalne

1. Czy art. 71 rozporządzenia nr 1215/2012 w związku z art. 25, 29 i 31 oraz motywami 21 i 22 tego rozporządzenia można interpretować w ten sposób, że zezwala on na zastosowanie art. 31 konwencji CMR także w przypadkach, w których spór objęty zakresem obu tych aktów prawnych podlega umowie jurysdykcyjnej?
2. Czy, mając na względzie przyświecający prawodawcy zamiar wzmocnienia ochrony umów jurysdykcyjnych w Unii Europejskiej, art. 45 ust. 1 lit. e) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1215/2012 można interpretować szerzej, jako odnoszący się nie tylko do sekcji 6, lecz także do sekcji 7 rozdziału II owego rozporządzenia?
3. Czy, po dokonaniu oceny specyfiki konkretnej sytuacji oraz wynikającej z niej skutków prawnych, pojęcie „porządku publicznego”, którym posłużono się w rozporządzeniu nr 1215/2012, można interpretować w ten sposób, że obejmuje ono podstawę do podjęcia decyzji o nieuznaniu orzeczenia wydanego w innym państwie członkowskim, jeżeli zastosowanie konwencji szczególnej, takiej jak konwencja CMR, prowadzi do powstania sytuacji prawnej, w której w jednej i tej samej sprawie nie jest przestrzegana ani umowa jurysdykcyjna, ani umowa w sprawie wyboru prawa właściwego?

Przywołane przepisy prawa Unii i prawa międzynarodowego oraz orzecznictwo Trybunału

Motywy 21 i 22 oraz art. 25, 29, 31, 45 i 71 rozporządzenia nr 1215/2012; art. 31 i 41 konwencji CMR.

Wyrok z dnia 9 grudnia 2003 r., Gasser, C-116/02, pkt 2 sentencji; wyrok z dnia 28 kwietnia 2009 r., Apostilides, C-420/07, pkt 58; wyrok z dnia 4 maja 2010 r., TNT Express Nederland, C-533/08, pkt 48, 49, 51; wyrok z dnia 19 grudnia 2013 r., Nipponkoa Insurance Co. (Europe), C-452/12, pkt 40, 42, 44; wyrok z dnia 4 września 2014 r., Nickel & Goeldner Spedition, C-157/13, pkt 2 sentencji; wyrok z dnia 23 października 2014 r., flyLAL-Lithuanian Airlines, C-302/13, pkt 49; wyrok z dnia 16 lipca 2015 r., Diageo Brands, C-681/13, pkt 39, pkt 1 sentencji; opinia rzecznika generalnego Y. Bota z dnia 6 września 2018 r. w sprawie Liberato (C-386/17, pkt 74–90, 94); wyrok z dnia 16 stycznia 2019 r., Liberato, C-386/17, sentencja.

Zwięzłe przedstawienie stanu faktycznego i przebiegu postępowania głównego

- 1 Zleceniodawca, spółka „ACC Distribution” UAB, i przewoźnik, spółka „Rhenus Logistics” UAB, zawarli umowę o świadczenie usług przewozowych (zwaną dalej „umową przewozu”), której przedmiotem był przewóz z Niderlandów na Litwę przesyłki zawierającej sprzęt komputerowy. Spółka „Rhenus Logistics” UAB nie wykonywała sama przewozu owej przesyłki, gdyż faktycznym przewoźnikiem było polskie przedsiębiorstwo działające pod firmą PPHU „Kark-Trans”. W nocy z dnia 23 na 24 stycznia 2017 r. część przesyłki (o masie 5155 kg) została skradziona, gdy kierowca przewożącej ją ciężarówki zatrzymał się na niestrzeżonym parkingu w Niemczech.
- 2 Umowa przewozu zawierała sekcję zatytułowaną „Odpowiedzialność stron”, której pkt 2 stanowił, że „spory i nieporozumienia, jakie mogą powstać przy wykonywaniu niniejszej umowy, są, o ile to możliwe, rozwiązywane w drodze negocjacji prowadzonych przez strony”. W pkt 3 tej sekcji zapisano, że „jeżeli spory i nieporozumienia nie zostaną rozwiązane w drodze negocjacji prowadzonych przez strony, są one rozpoznawane przez sąd, w którego okręgu Zleceniodawca ma podany do celów prawnych adres”. Ponieważ siedziba (adres) zleceniodawcy, czyli spółki „ACC Distribution” UAB, znajduje się na Litwie, strony umowy przewozu uzgodniły w konsekwencji, że spory powstałe przy jej wykonywaniu będą rozstrzygane przez sądy litewskie.
- 3 Ubezpieczyciel, spółka „Gjensidige” ADB, ubezpieczała przesyłki należące do ubezpieczającego, którym była spółka „ACC Distribution” UAB, od wszelkich ryzyk w okresie obowiązywania umowy, a więc od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. Spółka „Gjensidige” ADB uznała kradzież przesyłki za zdarzenie ubezpieczeniowe i w dniu 21 kwietnia 2017 r. wypłaciła ubezpieczającemu, czyli spółce „ACC Distribution” UAB, odszkodowanie ubezpieczeniowe w wysokości 205 108,89 EUR.
- 4 W dniu 3 lutego 2017 r. spółki Post & Co Belgium BVBA i „Rhenus Logistics” UAB wytoczyły przed Rechtbank Zeeland-West-Brabant (sądem rejonowym dla Zelandii i Brabancji Zachodniej, Niderlandy) (zwanym dalej „sądem niderlandzkim”), w sprawie cywilnej nr C/02/329931/HA ZA 17–290, powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego lub prawa w zakresie ograniczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika przeciwko pozwanym spółkom „ACC Distribution” UAB, „Gjensidige” ADB, Dell Technology and solutions Limited oraz Dell (PS) Limited. W toku postępowania pozwane spółki „ACC Distribution” UAB i „Gjensidige” ADB podniosły kwestię jurysdykcji, twierdząc, że sąd powinien stwierdzić brak swojej właściwości do rozpoznania sprawy z uwagi na fakt, iż strony umowy przewozu zawarły umowę jurysdykcyjną. Postanowieniem z dnia 23 sierpnia 2017 r. sąd niderlandzki oddalił ten wniosek sformułowany przez pozwane spółki na tej podstawie, że zawarta przez strony umowy przewozu umowa jurysdykcyjna, ograniczająca swobodę wyboru jurysdykcji przysługującą na podstawie art. 31 konwencji CMR, była sprzeczna

z tym właśnie postanowieniem konwencji CMR oraz nieważna i pozbawiona mocy zgodnie z art. 41 ust. 1 konwencji CMR.

- 5 W dniu 19 września 2017 r. strona skarżąca, spółka „Gjensidige” ADB, wytoczyła przed Kauno apygardos teismas (sądem okręgowym w Kownie, Litwa; zwanym dalej „sądem okręgowym”) przeciwko stronie pozwanej, spółce „Rhenus Logistics” UAB, powództwo cywilne o zapłatę odszkodowania w kwocie 205 108,89 EUR powiększonej o odsetki. Strona skarżąca, spółka „Gjensidige” ADB, oświadczyła, że po wypłaceniu przez nią ubezpieczającemu, spółce „ACC Distribution” UAB, odszkodowania ubezpieczeniowego w związku z kradzieżą przesyłki roszczenie z tytułu odpowiedzialności cywilnej przysługujące ubezpieczającemu wobec przewoźnika, spółki „Rhenus Logistics” UAB, na podstawie umowy przewozu przeszło na nią w drodze wstąpienia w prawa zaspokojonego wierzyciela.
- 6 Strona pozwana, spółka „Rhenus Logistics UAB”, wniosła o nierozpoznawanie powództwa. Wskazała ona, że wszczęcie postępowania przed sądem okręgowym prowadzi do zaistnienia przeszkody prawnej w postaci zawisłości sprawy, która to przeszkoda powinna zostać usunięta w drodze uznania jurysdykcji sądu niderlandzkiego do rozpoznania sporu między stronami, a to ze względu na fakt, iż postępowanie sądowe przed sądem niderlandzkim zostało wszczęte wcześniej.
- 7 Postanowieniem z dnia 12 marca 2018 r. sąd okręgowy zawiesił postępowanie do chwili wydania wyroku kończącego postępowanie w rozpatrywanej przez sąd niderlandzki sprawie cywilnej nr C/02/329931/HA ZA 17–290 i nie uwzględnił złożonego przez stronę pozwaną, spółkę „Rhenus Logistics” UAB, wniosku o nierozpoznawanie powództwa. Postanowieniem z dnia 19 lipca 2018 r. Lietuvos apeliacinis teismas (sąd apelacyjny Litwy; zwany dalej „sądem apelacyjnym”) utrzymał w mocy postanowienie sądu okręgowego z dnia 12 marca 2018 r. Sąd apelacyjny uznał, na podstawie zawartej w umowie przewozu umowy jurysdykcyjnej i na podstawie art. 25 ust. 1 rozporządzenia nr 1215/2012, że jurysdykcję mają sądy litewskie. Ponadto orzekł on, że stosowanie w rozpatrywanej sprawie norm dotyczących jurysdykcji przemiennej i zasad zawisłości sprawy zawartych w art. 31 ust. 1 i 2 konwencji CMR nie jest uzasadnione, ponieważ byłoby to sprzeczne z podstawowymi zasadami rozporządzenia nr 1215/2012, w szczególności zaś z zasadą przewidywalności jurysdykcji i skuteczności umów zawieranych przez strony.
- 8 Wyrokiem z dnia 25 września 2019 r. wydanym w sprawach połączonych nr C/02/329931/HA ZA 17–290 i nr 17–824 sąd niderlandzki orzekł, że odpowiedzialność strony powodowej, mianowicie spółek „Rhenus Logistics” UAB i Post & Co Belgium BVBA, wobec pozwanych spółek „ACC Distribution” UAB, „Gjensidige” ADB, Dell Technology and solutions Limited oraz Dell (PS) Limited, jest ograniczona i nie może przekraczać kwoty odszkodowania określonej w art. 23 ust. 3 konwencji CMR. Od tego wyroku nie wniesiono apelacji.

- 9 W wykonaniu wydanego w dniu 25 września 2019 r. wyroku sądu niderlandzkiego strona pozwana w postępowaniu przed sądem okręgowym, spółka „Rhenus Logistics” UAB, wypłaciła w dniu 14 lutego 2020 r. stronie skarżącej, spółce „Gjensidige” ADB, odszkodowanie w wysokości 61 229,05 EUR (na tę kwotę składało się odszkodowanie w wysokości 40 854,20 EUR oraz odsetki). W dniu 11 maja 2020 r. strona skarżąca złożyła wniosek o częściowe cofnięcie pozwu (w odniesieniu do kwoty 40 854,20 EUR) i zażądała zaspokojenia pozostałej części roszczenia odszkodowawczego w wysokości 164 254,69 EUR. Postanowieniem z dnia 12 lutego 2020 r. sąd okręgowy podjął zawieszono postępowanie cywilne.
- 10 Wyrokiem z dnia 22 maja 2020 r. sąd okręgowy uwzględnił wniosek o częściowe cofnięcie pozwu przez stronę skarżącą, spółkę „Gjensidige” ADB (w odniesieniu do kwoty 40 854,20 EUR), i umorzył postępowanie w tej części, przy czym jednocześnie oddalił powództwo w pozostałym zakresie. Sąd okręgowy orzekł, że wyrok kończący postępowanie przed sądem niderlandzkim jest prawnie wiążący w rozpatrywanej przez siebie sprawie.
- 11 Postanowieniem z dnia 25 lutego 2021 r. sąd apelacyjny utrzymał w mocy wyrok sądu okręgowego z dnia 22 maja 2020 r. Sąd apelacyjny orzekł, że – biorąc pod uwagę zawarte między stronami umowy przewozu porozumienie dotyczące miejsca rozstrzygania powstałych między nimi sporów – sprawę można wytoczyć przed sądem litewskim zarówno na podstawie art. 25 ust. 1 rozporządzenia nr 1215/2012 (jurysdykcja wyłączna), jak i zgodnie z alternatywnymi zasadami ustalania jurysdykcji krajowej, określonymi w art. 31 ust. 1 konwencji CMR. Uznał on, że zastosowanie w rozpatrywanej sprawie określonych w konwencji CMR alternatywnych zasad ustalania jurysdykcji krajowej w celu rozstrzygnięcia sporu powstałego między stronami nie będzie naruszało podstawowych zasad rozporządzenia nr 1215/2012, a w odniesieniu do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego nie będzie ono wywoływało mniej korzystnych skutków aniżeli skutki, które wynikałyby z zastosowania art. 25 ust. 1 rozporządzenia nr 1215/2012. Dokonawszy oceny identyczności sprawy cywilnej o naprawienie szkody, którą wytoczono w związku z wstąpieniem w prawa zaspokojonego wierzyciela, oraz sprawy cywilnej dotyczącej ustalenia zakresu odpowiedzialności cywilnej przewoźnika, która toczyła się przed sądem niderlandzkim, sąd apelacyjny orzekł, że nie została spełniona przesłanka identyczności sporów (ze względu na brak tożsamości stron i odmienne podstawy prawne dochodzonych roszczeń), natomiast obie sprawy należy uznać za nierozdzielnie ze sobą związane (z uwagi na zbieżność okoliczności faktycznych i przedmiotu obu tych postępowań). Zdaniem sądu apelacyjnego sąd pierwszej instancji prawidłowo oparł się na wyroku sądu niderlandzkiego, w którym doprecyzowano odpowiedzialność cywilną strony pozwanej, jako ustalonej okoliczności faktycznej i słusznie doszedł do wniosku, że nieuzasadnione jest ponowne badanie kwestii przyjęcia szerszego zakresu odpowiedzialności cywilnej.
- 12 W dniu 2 czerwca 2021 r. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (sąd najwyższy Litwy; zwany dalej „sądem kasacyjnym”) przyjął do rozpoznania skargę

kasacyjną wniesioną przez stronę skarżącą, spółkę „Gjensidige” ADB, w której domaga się ona ponownego rozpatrzenia postanowienia sądu apelacyjnego z dnia 25 lutego 2021 r. oraz wystąpienia do Trybunału z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w celu ustalenia, czy w rozpatrywanej sprawie umowę jurysdykcyjną należy uznać za ustanawiającą jurysdykcję wyłączną, oraz określenia, jakie skutki prawne wywołałoby jej naruszenie. W skardze kasacyjnej strona skarżąca wskazuje w szczególności, że z uwagi na kolizję między zasadami jurysdykcji ustanowionymi w konwencji CMR a zasadami jurysdykcji zawartymi w rozporządzeniu nr 1215/2012 pierwszeństwo trzeba przyznać przepisom art. 25 ust. 1 rozporządzenia nr 1215/2012, który zrównuje jurysdykcję sądów państwa członkowskiego określonych w umowie jurysdykcyjnej z jurysdykcją wyłączną. Sąd apelacyjny bezzasadnie zastosował alternatywne zasady ustalania jurysdykcji krajowej określone w art. 31 ust. 1 konwencji CMR, ponieważ ich zastosowanie wywołuje mniej korzystne skutki w odniesieniu do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego i nie gwarantuje przestrzegania zasad, na których opiera się Unia.

- 13 W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona pozwana, spółka „Rhenus Logistics” UAB, wnosi o oddalenie złożonego przez stronę skarżącą wniosku o wystąpienie do Trybunału z odesłaniem prejudycjalnym, oddalenie skargi kasacyjnej i utrzymanie w mocy postanowienia sądu apelacyjnego z dnia 25 lutego 2021 r.

Argumenty sądu kasacyjnego i jego stanowisko w postępowaniu prejudycjalnym

- 14 Zdaniem sądu odsyłającego należy, w świetle orzecznictwa Trybunału, sformułować następujące wnioski wstępne: (i) postanowienia konwencji CMR mają zastosowanie do kwestii dotyczących jurysdykcji krajowej – tyczy się to również art. 31 owej konwencji, zgodnie z którym umowy jurysdykcyjne nie ustanawiają jurysdykcji wyłącznej i mogą być pominięte w drodze wniesienia sprawy do jednego z sądów wymienionych w tym artykule (wyrok Nickel & Goeldner Spedition); (ii) ocena identyczności powództw na potrzeby ustalenia, czy zaistniała przeszkoda prawna w postaci zawisłości sprawy, powinna być dokonywana zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Unii; (iii) w rozpatrywanej sprawie powództwo wytoczone przed sądem niderlandzkim jest identyczne z powództwem wytoczonym przed sądem litewskim [wyrok Nipponkoa Insurance Co. (Europe)]. W związku z tym w rozpatrywanej sprawie, jeśli chodzi o uczestników postępowań sądowych na Litwie i w Niderlandach, znaczenie prawne ma zwłaszcza art. 29 rozporządzenia nr 1215/2012.
- 15 Artykuł 29 ust. 1 rozporządzenia nr 1215/2012 stanowi w szczególności, że nie narusza on przepisów art. 31 ust. 2, który ustanawia wyjątek od zasady zawisłości sprawy i zobowiązuje każdy sąd innego państwa członkowskiego do zawieszenia postępowania, dopóki sąd wskazany w umowie jurysdykcyjnej nie stwierdzi, iż nie ma jurysdykcji na podstawie tej umowy. Ponadto art. 31 ust. 3 rozporządzenia nr 1215/2012 zobowiązuje każdy sąd innego państwa członkowskiego do

stwierdzenia braku swojej jurysdykcji, jeżeli sąd wskazany w umowie jurysdykcyjnej stwierdzi, iż ma jurysdykcję krajową. W związku z tym art. 29 ust. 1 oraz art. 31 ust. 2 i 3 ustanawiają wyjątek od ogólnej zasady zawisłości sprawy opartej na pierwszeństwie czasowym w przypadku, gdy zawarta została umowa jurysdykcyjna.

- 16 Jak wynika z brzmienia art. 31 konwencji CMR, sądu wskazanego w umowie jurysdykcyjnej nie uważa się za sąd, który ma jurysdykcję wyłączną. Zgodnie z art. 25 ust. 1 rozporządzenia nr 1215/2012 jurysdykcja wynikająca z umowy jurysdykcyjnej jest uznawana za jurysdykcję wyłączną, o ile strony nie uzgodniły inaczej. W konwencji CMR i w owym rozporządzeniu przyjmuje się więc odmienne podejścia do umów jurysdykcyjnych. Można przyjąć stanowisko, że art. 31 konwencji CMR w zakresie, w jakim wprowadza on umowy jurysdykcyjne nieustanawiające jurysdykcji wyłącznej i dopuszcza możliwość wnoszenia spraw do sądów innych niż sądy wskazane w umowie jurysdykcyjnej, może być sprzeczny z prawem Unii. Sąd kasacyjny ma wątpliwości co do tego, czy art. 31 konwencji CMR w zakresie, w jakim przewiduje on nad wyraz dużą swobodę przy dokonywaniu oceny umów jurysdykcyjnych, jest zgodny z rozporządzeniem nr 1215/2012 z punktu widzenia przewidywalności sądów właściwych, pewności prawa dla stron postępowania, prawidłowego sprawowania wymiaru sprawiedliwości, maksymalnego ograniczenia ryzyka równoległych postępowania, wzajemnego zaufania do wymiaru sprawiedliwości w Unii, a także z punktu widzenia innych zasad.

W przedmiocie skutków prawnych naruszenia zasad zawisłości sprawy w przypadku zawarcia umowy jurysdykcyjnej

- 17 Artykuł 29 rozporządzenia nr 1215/2012 nie reguluje bezpośrednio skutków prawnych sytuacji, w której sąd, przed który najpierw wytoczono powództwo, nie stosuje się do zawartej przez strony umowy jurysdykcyjnej wskazującej inny sąd i uznaje się za właściwy do rozpoznania wytoczonego przed nim powództwa.
- 18 Z brzmienia rozporządzenia nr 1215/2012 nie wynika *expressis verbis* żadna podstawa do nieuznania orzeczenia wydanego w innym państwie członkowskim z naruszeniem umowy jurysdykcyjnej. Taka wykładnia przepisów owego rozporządzenia, w myśl której naruszenie zasady zawisłości sprawy, jeżeli została zawarta umowa jurysdykcyjna, nie wywołuje żadnych skutków prawnych, może prowadzić do sytuacji, w której zasadniczo dozwolone będzie jednoczesne prowadzenie dwóch postępowania sądowych wszczętych dwoma identycznymi powództwami. W takim przypadku zasada *ubi ius, ibi remedium* zostałaby pozbawiona znaczenia i mogłyby zaistnieć warunki sprzyjające pomijaniu celu rozporządzenia nr 1215/2012, jakim jest ochrona umów jurysdykcyjnych i traktowanie ich jako ustanawiających jurysdykcję wyłączną.
- 19 Sąd kasacyjny zastanawia się, czy przepisy rozporządzenia nr 1215/2012 należy interpretować w ten sposób, że obejmują one ochronę umów jurysdykcyjnych również na poziomie uznawania i wykonywania orzeczeń. O ile, inaczej niż ma to

miejsce w przypadku art. 24 rozporządzenia nr 1215/2012, który dotyczy jurysdykcji wyłącznej, strony umowy jurysdykcyjnej mogą odstąpić od wyrażonej woli poddawania sporów pod rozstrzygnięcie sądu wyznaczonego w umowie oraz skorzystać z możliwości prorogacji jurysdykcji, która jest przewidziana w art. 26 ust. 1 owego rozporządzenia, o tyle art. 25 posługuje się, w celu scharakteryzowania umowy jurysdykcyjnej, pojęciem jurysdykcji wyłącznej. Ponadto art. 31 rozporządzenia nr 1215/2012 ustanawia wymóg, zgodnie z którym dla zastosowania zasad zawisłości sprawy w sytuacji, w której strony zawarły umowę jurysdykcyjną, konieczne jest wytoczenie powództwa przed sąd wskazany w umowie, co już sygnalizuje istnienie przynajmniej u jednej ze stron zamiaru przestrzegania umowy jurysdykcyjnej.

- 20 W okolicznościach niniejszej sprawy pojawiają się również wątpliwości w zakresie zgodności z porządkiem publicznym. Nieprzestrzeganie umów jurysdykcyjnych może mieć bowiem dla stron postępowania wymierne konsekwencje, które nie ograniczają się wyłącznie do prowadzenia sprawy przed sądem innym niż sąd uzgodniony w umowie jurysdykcyjnej. Artykuł 29 konwencji CMR, który reguluje możliwość powołania się przez przewoźnika na ograniczenie odpowiedzialności, wiąże kwestię prawa właściwego z jurysdykcją sądu, przed którym wytoczono powództwo. Nieprzestrzeganie umowy jurysdykcyjnej może też prowadzić do sytuacji, w której prawem właściwym będzie prawo inne niż to, które miałyby zastosowanie, gdyby przestrzegano umowy jurysdykcyjnej. Fakt ten budzi uzasadnione wątpliwości co do zgodności i związku art. 29 konwencji CMR z art. 3 i art. 5 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I), w których to przepisach przyznano stronom swobodę wyboru prawa właściwego dla umowy przewozu.
- 21 Nie należy zapominać, że jeżeli sąd, który nie został wskazany w umowie jurysdykcyjnej, uznaje się za właściwy, a prawo sądu, przed którym wytoczono powództwo (*lex fori*) znajduje zastosowanie do odnośnej kwestii, to pozwany musi stawić czoła problemom związanym z jurysdykcją i prawem właściwym, gdyż sprawa, w której bierze udział, jest nie tylko prowadzona przez sąd inny niż ten, który w jego zasadnym przekonaniu miał mieć jurysdykcję, lecz także rozpoznawana na podstawie przepisów, do których nie mógł on dostosować swoich działań podejmowanych w ramach wiążącego go stosunku prawnego. Tak więc w wyjątkowych okolicznościach, na przykład wówczas, gdyby zasady zawisłości sprawy zostały naruszone ze względu na pominięcie obowiązujących przepisów i orzecznictwa Trybunału lub gdyby takie ich naruszenie skutkowało naruszeniem istotniejszych praw procesowych, jako uzasadniona jawiłaby się odmowa uznania z uwagi na sprzeczność z porządkiem publicznym państwa członkowskiego, w którym wystąpiono o uznanie.

Zwięzłe przedstawienie uzasadnienia wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

- 22 Odpowiedzi na skierowane do Trybunału pytania, które są zawarte w sentencji postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, mają zasadnicze znaczenie w niniejszej sprawie, ponieważ pozwolą na prawidłowe zastosowanie przepisów rozporządzenia nr 1215/2012, na temat których Trybunał nie miał jeszcze okazji się wypowiedzieć.

DOKUMENT ROBOCZY